

Een nieuwe relatie met Toneelgroep Amsterdam

Door Renée Simons

Gouden kans voor Kringleden: een kaartje voor een populaire (dus vaak uitverkochte) voorstelling van Toneelgroep Amsterdam; korting op het kaartje én een inleiding op de voorstelling tijdens een gezamenlijk diner op De Kring. Deze formule komt uit de koker van Paméla Menzo, opvolgster van Marieke Noren. Het lijntje vanuit De Kring naar de schouwburg lag er al wel, maar was verwaterd en Paméla, zelf afkomstig uit de theaterwereld, ging buurten bij de afdeling publiciteit van Toneelgroep Amsterdam (TGA) om de relatie nieuw leven in te blazen. Ze werd enthousiast ontvangen en boekte resultaat: drie keer per jaar worden twintig kaarten geblokt voor Kringleden en met korting aangeboden. Voor elke voorstelling komt iemand vanuit TGA een inleiding geven op De Kring.

De charme van dit concept is dat Kringleden elkaar al leren kennen tijdens diner en inleiding, zodat ze gezamenlijk en goed voorbereid naar de overkant kunnen lopen. Ook fijn voor mensen die alleen zijn: het is nu eenmaal leuker om *samen* naar het toneel te gaan.

Het toneel! De schouwburg! Hoe lang is dat niet geleden? In de kinderloze heilstaat, lichtjaren geleden, hield ik het nog wel bij: toneel, opera, dans, cabaret. Maar daar is aardig de klad in gekomen en hoewel de nieuwe fase van het nakinderzorgse tijdperk is aangebroken, heb ik de weg naar het toneel nog niet teruggevonden. Schroom? Misschien. Het Nederlands toneel lijkt in de tussenliggende tijd uitgegroeid tot een attractie van wereldklasse, waarvoor je razensnel kaartjes moet boeken om niet naast het net te vissen. 'Natuurlijk kunt u op de wachtlijst van 2018; krijg je dan te horen. Dankzij Paméla hoefde dat niet voor de voorstelling *De andere stem* van TGA. Vriendin Mart en ik konden ontspannen aanschuiven in het Kringrestaurant, waar de kaartjes al klaar

lagen. Tien stuks, Kringleden, terwijl er twintig beschikbaar waren. Zonde! De afgezant van TGA was deze keer Marlene Kenens, hoofd marketing en publiciteit. In sappig Vlaams waar het enthousiasme vanaf spatte, onderhield ze ons niet alleen over het stuk dat we zouden gaan zien, maar ook over de ins en outs van het toneelbedrijf, hun buitenlandse tournees en hun sterspelers, zoals Halina Reijn. Gelukkig gaan eten en luisteren goed samen; terwijl wij van de verfijnde courgettesalade en zeer smakelijke hoofdschotel van varkensvlees genoten, vertelde Vlaamse Marlene over het tot stand komen van *De andere stem* en de ideeën van de schrijver, Ramsey Nasr, die zelf de hoofdrol vertolkt onder regie van Ivo van Hove. Aan de basis van de voorstelling staat de toneelklassieker *La voix humaine* van Jean Cocteau uit 1928, de monoloog van een in de steek gelaten vrouw tegen haar ex (aan de telefoon.) Dit stuk staat ook op het repertoire van TGA en wordt gespeeld door Halina Reijn. De vermeende botheid van de onzichtbare en onhoorbare man prikkelde Nasr tot het schrijven van een weerwoord waaruit een heel andere

soort man naar voren komt. Marlene waarschuwde ons om niet de man op het toneel te verwarren met Ramsey Nasr zelf. He-le-maal niet!

Gelukkig maar, want anders hing zijn portret al boven mijn meisjesbed. Want wat een lieve, knappe, gevoelige, tedere, intelligente, betrokken, interessante, succesvolle, dynamische, viriele en toch kwetsbare man! Nasr is een weergaloos acteur en bevlogen schrijver; in heldere eigentijdse taal toont hij het gevoelsleven van deze (zie rijtje boven) man. Hij bespeelt alle registers, zwenkt van kalm naar razend, is bij vlagen poëtisch, bijna pathetisch, maar net niet té.

Wat ik echter niet kon volgen, was de onontwarbare relatie met zijn ex, die uit de tekst naar voren komt als een zelfklevend weekdier dat zich van depressie naar depressie kwijnt; beelschoon, hartverscheurend kwetsbaar. Maar te etherisch, te kwijnend, te lusteloos om geloofwaardig te zijn. Bij Couperus, misschien. Maar bij Ramsey? In deze tijd? Hoe hebben ze het vijf jaar met elkaar volgehouden? En hoe krijgt dit lusteloze weekdiertje deze dynamische viriele man zo in haar onzichtbare tentakels gewikkeld, dat zo iets eenvoudigs als het neerleggen van de telefoon terwijl er een mooie, halfblote vrouw over je heenkruipt, onmogelijk is? Deze nieuwe vriendin komt af en toe het toneel op dartelen, wordt afgewezen, verdwijnt en verschijnt weer. Wat dat betreft is ze even vasthoudend als de onzichtbare manipulatiemachine aan de telefoon. Gaat de historie zich herhalen? Kortom: een boeiend stuk dat veel vragen opwerpt. Veel te veel om tijdens het wachten in de jassenrij te bespreken. Wordt vervolgd op De Kring.

Volgende **Diner & Toneel** op 26 mei: *De meiden* van Jean Genet met Marieke Heebing en Chris Nietveld. Regie: Katie Mitchell ●